

10

ANBEFALINGER TIL FORBEDRING AF LEVEVILKÅR FOR PERSONER, DER SÆLGER SEX

De 10 anbefalinger er:

1. TRYK MULIGHED FOR AT ANMELDE VOLD OG OVERGREB
2. LIGE ADGANG TIL SUNDHED, KRISEHJÆLP OG SIKRE ARBEJDSVILKÅR
3. GRATIS, SPECIALISERET JURIDISK RÅDGIVNING
4. VEJE TIL ØKONOMISK STABILITET, SIKKER BETALING OG BEDRE ADGANG TIL BANK
5. MODERNISERING OG OPDATERING AF RUFFERIBESTEMMELSEN
6. BEDRE BESKYTTELSE AF UDENLANDSKE PERSONER
7. HELHEDSORIENTERET HJÆLP TIL PERSONER I AKUT UDSATHED
8. MERE VIDEN OG FASTE SPECIALFUNKTIONER I MYNDIGHEDER
9. FOREBYGGELSE BLANDT UNGE OG I DIGITALE RUM
10. STØTTE TIL BRUGERORGANISATIONER

Social- og Boligministeriet offentliggjorde i starten af februar 2026 den rapport, som aktører, der i det daglige beskæftiger sig med levevilkår for personer, der sælger sex i Danmark, har udarbejdet. Rapporten er en kortlægning og indeholder således ikke anbefalinger.

I tillæg til rapporten ønsker en række af de aktører, der har bidraget til rapporten, at komme med 10 anbefalinger, der kan forbedre vilkårene for personer, der sælger sex og sikre, at deres ret til sikkerhed, sundhed og tryghed overholdes. I dag krænkkes disse rettigheder ofte, hvilket også fremgår af rapporten.

Kort introduktion:

Personer, der sælger eller bytter seksuelle ydelser, udgør ikke én ensartet gruppe. Nogle personer, der sælger sex, lever i social udsathed – fx med hjemløshed, rusmiddelbrug, psykisk sygdom, gæld eller mangel på alternativer. Andre har valgt at sælge sex for at have en fleksibel indtægtskilde.

De vilkår som mennesker der sælger sex, lever under, påvirkes af køn, alder, netværk, boligforhold, erfaringer med vold, brug af rusmidler, kontakt til myndigheder og opholdsstatus. For en betydelig del af de udsatte eller udenlandske personer, som sælger sex i Danmark, er deres handlemuligheder stærkt begrænsede. Der bør sondres tydeligt mellem personer med reelle handlemuligheder og personer, hvor sexsalg er tæt forbundet med udsathed, tvang, stofbrug, udnyttelse eller strukturel og migrationsbetinget sårbarhed.

Uanset situationen for personer, der sælger sex, har mange dog en fælles oplevelse af stigma, samt en oplevelse af ikke at have de samme rettigheder som andre, herunder retten til tryghed, sikkerhed og sundhed.

Derfor opfordrer vi til, at indsatsen tilpasses forskellige behov, men altid bygger på grundlæggende rettigheder: sikkerhed, sundhed, ligeværd og retssikkerhed. Et bærende princip i udviklingen af eksisterende og kommende tilbud til mennesker, som sælger sex, bør derfor være inddragelse af selvsamme målgrupper og aktører med praksisnær erfaring, da disse aktører ofte fungerer som trygge kontaktpunkter og brobyggere mellem målgruppen og myndighederne.

ANBEFALING 1:

Tryk mulighed for at anmelde vold og overgreb

Vold, trusler, afpresning og seksuelle overgreb forekommer på tværs af de forskellige grupper, der sælger sex i Danmark. Samtidig dokumenterer rapporten, at mange personer undlader at anmelde alvorlige forbrydelser til politiet. Dette skyldes ikke manglende behov for beskyttelse, men en udbredt frygt for negative konsekvenser i mødet med myndighederne bl.a. som en konsekvens af uklar lovgivning. Derudover opleves risiko for stigmatisering, opholdsretlige følger, sanktioner i beskæftigelsessystemet eller tab af ydelser.

Rapporten peger på, at disse barrierer for anmeldelse har alvorlige konsekvenser for både den enkelte og for samfundets mulighed for at forebygge og retsforfølge vold, voldtægt, udnyttelse og menneskehandel. Når overgreb ikke anmeldes, forbliver gerningspersoner uidentificerede og deres handlinger ustraffede, og udsatte personer efterlades uden adgang til beskyttelse, støtte og retfærdighed.

PÅ DEN BAGGRUND ANBEFALER VI:

1. at der indføres frit lejde eller garantiordning, der sikrer, at anmeldelse af alvorlige personforbrydelser kan ske uden risiko for negative konsekvenser som opholdsretlige sanktioner, tab af ydelser eller andre afledte myndighedsreaktioner. Ordningen bør være klart afgrænset til beskyttelse af ofre for vold og overgreb og ikke omfatte generel straffrihed.
2. klare retningslinjer for politi og øvrige myndigheder om håndtering af anmeldelser fra personer, der sælger sex, herunder tydelig adskillelse mellem offerrolle og eventuelle andre forhold, som ikke er relevante for anmeldelsen.
3. en systematisk indsats mod stigmatisering i mødet med politiet, herunder kompetenceudvikling og fælles standarder, så personer, der anmelder vold og overgreb, mødes med respekt, troværdighed og fokus på beskyttelse.
4. at der sikres adgang og ressourcer til relevant støtte i forbindelse med anmeldelse, herunder information om rettigheder, adgang til bistandsadvokat, mulighed for ledsagelse og følgeskab samt henvisning til sundheds- og krisehjælp.

ANBEFALING 2:

Lige adgang til sundhed, krisehjælp og sikre arbejdsvilkår

Personer, der sælger sex, kan have forhøjede sundhedsmæssige behov som følge af både relaterede risici og bredere sociale belastninger. Det gælder blandt andet risiko for seksuelt overførte infektioner, uønskede graviditeter, psykiske belastninger samt fysiske og psykiske følger af vold og overgreb. For personer i udsathed kan lettere adgang til sundheds- og krisehjælp være afgørende for både sikkerhed, trivsel og mulighed for at opsøge anden støtte.

Rapporten peger på, at mange personer, der sælger sex, oplever barrierer i mødet med sundhedsvæsen og krisetilbud. Det kan handle om frygt for stigmatisering, manglende viden om eksisterende tilbud, tidligere negative erfaringer eller tilbud, der ikke er indrettet til personer med komplekse problemstillinger, herunder rusmiddelbrug, psykisk sygdom, uadadreagerende adfærd eller ustabile boligforhold. Barriererne kan betyde, at personer, der sælger sex, undlader at søge hjælp eller først får støtte, når problemerne er blevet meget alvorlige.

PÅ DEN BAGGRUND ANBEFALER VI LAVTÆRSKELTILBUD MED ADGANG TIL:

1. prævention.
2. tilbud om sikre og bemandede fysiske rammer som personer, der sælger sex fra gaden, kan benytte til at arbejde fra.
3. specialiseret traume- og krisehjælp/efterværn efter vold og overgreb, herunder adgang til psykologisk støtte og opfølgende forløb.
4. specialiserede krisecentertilbud, der også kan rumme personer med et aktivt forbrug af rusmidler og psykiske problemer.
5. opfølgende indsatser målrettet de mest udsatte personer, der sælger sex.
6. test og behandling for seksuelt overførte infektioner og sygdomme.
7. adgang til sundhedstilbud uafhængigt af opholdsstatus.

ANBEFALING 3:

Gratis, specialiseret juridisk rådgivning

Personer, der sælger sex, befinder sig ofte i en juridisk kompleks situation, hvor regler på tværs af social-, udlændinge-, straffe- og beskæftigelsesområdet er vanskelige at overskue. Mange oplever usikkerhed om deres rettigheder og pligter og har begrænset kendskab til, hvilke muligheder de har for at få hjælp, klage eller gøre deres rettigheder gældende.

Rapporten peger på, at mødet med myndigheder og retssystemet kan være præget af barrierer, herunder stigma, tidligere negative erfaringer og frygt for konsekvenser som sanktioner, opholdsretlige følger eller tab af ydelser. Manglende adgang til uvildig og specialiseret juridisk rådgivning kan medføre, at personer, der sælger sex, ikke får den støtte, de er berettiget til, eller afstår fra at søge hjælp i situationer, hvor det ville være relevant.

PÅ DEN BAGGRUND ANBEFALER VI:

1. landsdækkende, uvildig specialiseret juridisk rådgivning målrettet personer, der sælger sex, uanset deres situation. Rådgivningen skal bl.a. fokusere på centrale retsområder som bolig, bank, skat, erstatning, voldssager og kontakt til myndigheder.

ANBEFALING 4:

Veje til økonomisk stabilitet, sikker betaling og bedre adgang til bank

Personer, der sælger sex, har meget forskellige økonomiske vilkår og indkomstformer. Rapporten viser, at nogle har stabile bolig- og indkomstforhold, mens andre lever med betydelig økonomisk usikkerhed præget af gæld, hjemløshed, manglende adgang til bank, ustabile indtægter, sanktioner i beskæftigelsessystemet og perioder uden forsørgelsesgrundlag. For personer i social udsathed kan sexsalg fungere som en overlevelsesstrategi i situationer med bl.a. stofafhængighed eller akut økonomisk pres.

Rapporten peger samtidig på, at manglende adgang til basal bankbetjening og sikre betalingsformer øger risikoen for røveri, vold og udnyttelse, ligesom økonomisk ustabilitet og sanktioner kan fastholde personer i udsathed og begrænse mulighederne for at skabe mere stabile livsvilkår. Samlet set bidrager disse forhold til øget utryghed og vanskeliggør adgangen til både rettigheder og støtte.

PÅ DEN BAGGRUND ANBEFALER VI STYRKET ADGANG TIL:

1. bankløsninger, der giver bedre adgang til sikre, digitale betalingsformer, så kontanthåndtering og risiko for røveri, finansiel overvågning og udnyttelse til hvidvask mindskes – uden at privatlivet kompromitteres. Adgangen til basal bankbetjening styrkes gennem klare retningslinjer og dialog med finanssektoren.
2. ressourcer til specialiseret gælds- og økonomirådgivning.
3. fleksible beskæftigelsesveje og indkomstmuligheder, herunder socialt frikort.
4. en sanktionspraksis, der tager højde for sygdom, traumer, forbrug af stoffer og ustabile livs-omstændigheder.

ANBEFALING 5:

Modernisering og opdatering af rufferibestemmelsen

Den gældende rufferibestemmelse er uklar, kompleks og praksis viser, at den er vanskelig at anvende. Der føres relativt få sager om rufferi, samtidig med, at personer, der sælger sex, kan være udsat for udnyttelse i forskellige former, som ikke nødvendigvis er omfattet af den nuværende bestemmelse. Dette kan skabe usikkerhed om, hvornår der er tale om strafbar udnyttelse, og hvornår der er tale om frivillige relationer eller praktiske samarbejder.

Rapporten beskriver, at den nuværende regulering kan have utilsigtede konsekvenser for sikkerhed og beskyttelse, idet personer, der sælger sex, kan afholde sig fra at samarbejde om sikkerhed, benytte støttefunktioner, organisere sig frivilligt eller indgå praktiske aftaler af frygt for, at disse kan blive opfattet som strafbare forhold. Dette kan i praksis svække mulighederne for at forebygge vold, udnyttelse og kontrol.

PÅ DEN BAGGRUND ANBEFALER VI:

1. en modernisering af rufferireglerne, så de klart retter sig mod at beskytte personer, der sælger sex mod udnyttelse, tvang og kontrol – og ikke kriminaliserer frivillige handlinger, der for nogle øger sikkerheden i forbindelse med salg af sex.
2. En modernisering må ikke hæve bevisbyrden for udnyttelse eller svække mulighederne for at identificere og retsforfølge menneskehandel. Økonomisk afhængighed, gæld, trusler og migrationsforhold bør tillægges vægt i vurderingen af kontrol, også hvor formel frivillighed foreligger.

ANBEFALING 6:

Bedre beskyttelse af udenlandske personer

Udenlandske personer, der sælger sex i Danmark, befinder sig i forskellige situationer og har vidt forskellige opholds- og livsvilkår. Rapporten peger på, at nogle udenlandske personer lever med særlig sårbarhed som følge af usikkert opholdsgrundlag, ny og gammel gæld, manglende adgang til at gøre rettligheder gældende samt sproglige og kulturelle barrierer. Disse forhold øger risikoen for udnyttelse, vold og menneskehandel og kan samtidig medføre, at personer afholder sig fra at kontakte myndighederne.

Rapporten fremhæver, at udenlandske personer i sårbare situationer ofte har begrænset adgang til både sundhed, rådgivning og retlig beskyttelse, og at frygt for opholdsretlige konsekvenser udgør en væsentlig barriere for at søge hjælp og anmelde overgreb. For denne gruppe er der behov for systematiske indsatser, der kombinerer skadesreduktion, opsøgende arbejde og adgang til social, juridisk og sundhedsfaglig støtte.

PÅ DEN BAGGRUND ANBEFALER VI:

1. øremærkede ressourcer til politi og anklagemyndighed, så sager om vold, udnyttelse og menneskehandel prioriteres, og der sikres en ensartet og kvalificeret håndtering på tværs af landet og internationalt.
2. frit lejde eller tilsvarende garantiordning ved anmeldelse af vold og overgreb, så udenlandske personer i sårbare situationer kan kontakte politiet uden frygt for opholdsretlige konsekvenser eller andre negative myndighedsreaktioner.
3. øget oplysning af sundhedspersonale vedrørende ret til akut behandling herunder behandling af smitsomme sygdomme samt svangerskabs- og fødselshjælp uanset opholdsgrundlag.
4. styrkelse af de opsøgende sundheds- og rådgivningstilbud, der er målrettet udenlandske personer, og som tager højde for sproglige, kulturelle og sociale barrierer.
5. styrket beskyttelse mod menneskeudnyttelse og menneskehandel, herunder styrket opsøgende indsats, tidlig identifikation af indikatorer på menneskehandel og adgang til relevant, døgnbemandet skadesreducerende støtte.
6. realistiske og lovlige veje til selvforsørgelse, hvor det er muligt, så udfordringer med gæld, økonomisk afhængighed og risiko for udnyttelse mindskes.
7. tilbud om uvildig specialiseret juridisk rådgivning til ofre for menneskehandel.
8. ret til bistandsadvokat for personer, der er udsat for menneskehandel, så retssikkerheden styrkes, og så personerne får kvalificeret støtte gennem hele forløbet.

ANBEFALING 7:

Helhedsorienteret hjælp til personer i akut udsathed

Rapporten viser, at nogle personer, der sælger sex, lever i akut og kompleks social udsathed præget af hjemløshed, rusmiddelafhængighed, voldsudsathed, psykisk sygdom og dobbeltdiagnoser. For denne gruppe er sexsalg ofte tæt forbundet med overlevelse i hverdagen og kan fungere som en mestringsstrategi for at skaffe adgang til bolig, forsørgelse og forbrug af stoffer.

Samtidig peger rapporten på, at eksisterende indsatser ofte er fragmenterede og vanskelige at navigere i, særligt for personer med samtidige sociale og sundhedsmæssige problemstillinger. Manglende sammenhæng mellem tilbud, begrænset tilgængelighed uden for almindelig åbningstid og hyppige skift i kontaktpersoner kan føre til, at personer ikke får den nødvendige støtte eller falder mellem systemerne. Dette øger risikoen for forværring af både helbred og livssituation.

PÅ DEN BAGGRUND ANBEFALER VI:

1. styrket udgående substitutionsbehandling (herunder undersøgelse af muligheder i forbindelse med lægeordineret kokain) og udgående lægeordineret heroinbehandling.
2. at man styrker og udvider med flere døgnåbne lavtærskeltilbud, der giver adgang til støtte og basal omsorg for personer i akut udsathed. Lavtærskeltilbud kan suppleres med let adgang til rådgivning inden for sundhed, social, terapi, jura og sociale fællesskaber samt følgeskab og bisidning mv.
3. etablering af flere botilbud og specialiserede krisecenterpladser, der kan rumme personer, der sælger sex og som har et aktivt forbrug af rusmidler i kombination med diagnosticeret eller udiagnosticeret psykisk sygdom.
4. op søgende sundheds- og behandlingsindsatser, særligt målrettet personer, der ikke selv opsøger eller fastholder kontakt til eksisterende tilbud.
5. flere målrettede tilbud til personer med dobbeltdiagnoser, hvor rusmiddelbehandling og psykiatrisk støtte tænkes sammen.
6. bedre koordinering og faste kontaktpersoner, så indsatsen opleves sammenhængende og forudsigelig.

ANBEFALING 8:

Mere viden og faste specialfunktioner i myndigheder

Viden og kompetencer om levevilkår for personer, der sælger sex, er i dag i høj grad personafhængige og ujævnt fordelt på tværs af myndigheder og geografiske områder. Kvaliteten i mødet med offentlige myndigheder kan derfor variere betydeligt afhængigt af den enkelte medarbejders erfaring, viden og holdninger, hvilket skaber uensartede indsatser og usikkerhed for de berørte personer.

Rapporten peger på, at manglende systematisk vidensopbygning og klare ansvarsplaceringer kan føre til, at personer, der sælger sex, fravælger kontakt med myndighederne som følge af tidligere negative oplevelser af stigmatisering. Dette kan svække både beskyttelse, retssikkerhed og adgangen til relevant støtte. Der er derfor behov for mere ensartede rammer og faste funktioner, der sikrer kontinuitet, kvalitet og forudsigelighed i indsatsen.

PÅ DEN BAGGRUND ANBEFALER VI:

1. et systematisk kompetenceløft hos politi, socialforvaltninger, sundhedsvæsen, jobcentre samt tilbud som herberger, varmestuer og krisecentre, med fokus på rettigheder, viden om kulturelle barrierer og om hvordan traumer kan komme til udtryk som tavshed, tilpasning eller tilsyneladende samarbejdsvilje, risici, tavshedspligt, sårbarhed og mødet med personer, der sælger sex.
2. etablering af faste, specialiserede funktioner eller kontaktpersoner i relevante myndigheder, så viden og ansvar forankres i systemer frem for hos enkeltpersoner.
3. klare samarbejds- og henvisningsveje på tværs af myndigheder, så personer mødes med sammenhængende og koordinerede indsatser uanset indgang til systemet.
4. løbende vidensdeling og erfaringsopsamling, så praksis kan udvikles på baggrund af systematisk læring frem for enkeltstående erfaringer.
5. etablering af et nationalt videns- og kompetencecenter som kan sikre forankring af eksisterende viden, afdækning af videnshuller og understøtte kompetenceudvikling af fagområdet på tværs af landet.

ANBEFALING 9:

Forebyggelse blandt unge og i digitale rum

Den formelle lavalder for salg af seksuelle ydelser i Danmark er 18 år, og køb af seksuelle ydelser fra personer under 18 år er strafbart og et overgreb. Rapporten beskæftiger sig udelukkende med personer over 18 år, men peger samtidig på forhold, der har betydning for forebyggelse og beskyttelse af unge.

Rapporten og den øvrige viden på området peger på, at nogle unge alligevel indgår i transaktio-
nelle relationer før denne aldersgrænse, ofte i digitale rum. Disse unge kan befinde sig i sårbare si-
tuationer og have behov for støtte, viden og beskyttelse – både før og efter de fylder 18 år. Mang-
lende viden hos fagpersoner og begrænset adgang til kvalificeret rådgivning kan medføre, at unge
ikke får den nødvendige hjælp, eller at problematikken ikke håndteres tilstrækkeligt tidligt.

PÅ DEN BAGGRUND ANBEFALER VI:

1. at lavalderen på 18 år fastholdes tydeligt, og at unge har kendskab til den juridiske grænse og dens betydning.
2. at voksne, der arbejder med udsatte unge, herunder pædagoger, lærere og socialrådgivere, klædes bedre på til at tale med unge om sex, grænser, risici, samtykke og brug af sociale me-
dier, herunder som led i relevante grunduddannelser.
3. at der etableres og understøttes formaliserede faglige miljøer for professionelle, der arbejder
med denne problematik, hvor der kan ydes rådgivning og støtte i konkrete sager.
4. at der sikres lettilgængelige og anonyme rådgivningstilbud til unge – særligt til unge i socialt
udsatte positioner, som er i højere risiko for at udveksle.
5. bred forebyggelse med fokus på generelt at styrke børn og unges evner til at mærke, forstå og
handle på egne og andres intime grænser.
6. styrket regulering på sociale medier og børnebeskyttelsen på internettet.

ANBEFALING 10:

Støtte til brugerorganisationer

Med inspiration fra hjemløseområdet og storbrugerområdet bør der sikres støtte til, at personer, der sælger sex kan organisere sig og repræsenteres i brugerorganisationer. Brugerorganisationer bidrager med vigtig viden og erfaring, og er afgørende for, at personer der sælger sex, har egne stemmer, der bliver hørt og inddraget. Derfor er der behov for at styrke og understøtte, at disse personers perspektiver også fremover danner grundlag for udviklingen af indsatser på området.

Kontakt

Amiami

Leder Inge Berg

☎ 21692988

✉ ibe@amiami.dk

Gadejuristen

Daglig leder Anette Dybdal Fenger

☎ 20646768

✉ adf@gadejuristen.dk

KFUKs sociale arbejde

Generalsekretær Laura Kirch Kirkegaard

☎ 24661582

✉ ikk@kfuksa.dk

The Red Van

Sekretariatsleder Violeta Ligrayen Yañez

☎ 93919278

✉ violeta@trv.dk

Seksualpolitisk Forum

✉ kontakt@seksualpolitik.dk

SIO

☎ 27578762

✉ kontakt@s-i-o.dk

Stenbroens Jurister

Direktør Maja Løvbjerg Hansen

☎ 26235996

✉ kontakt@stenbroensjurister.dk

